

Declarație politică de stabilire a cadrului viitoarelor relații dintre Uniunea Europeană și Regatul Unit

(2019/C 66 I/02)

INTRODUCERE

1. Uniunea Europeană, denumită în continuare „Uniunea”, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, denumit în continuare „Regatul Unit” („părțile”) au convenit asupra prezentei declarații politice cu privire la relațiile lor viitoare, pe baza dispozițiilor articolului 50 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), care prevede negocierea unui acord care să stabilească condițiile de retragere a unui stat membru care părăsește Uniunea, ținând seama de cadrul relațiilor sale viitoare cu Uniunea. În acest context, prezenta declarație însoțește Acordul de retragere care a fost aprobat de către părți, sub rezerva ratificării acestuia.
2. Uniunea și Regatul Unit sunt hotărâte să lucreze împreună pentru a garanta ordinea internațională bazată pe norme, statul de drept și promovarea democrației, precum și standarde înalte în ceea ce privește comerțul liber și echitabil și drepturile lucrătorilor, protecția consumatorilor și a mediului, precum și cooperarea pentru combaterea amenințărilor interne și externe la adresa valorilor și intereselor lor.
3. În acest sens, prezenta declarație stabilește parametrii unui parteneriat ambițios, amplu, cuprinzător și flexibil care cuprinde cooperarea comercială și economică, asigurarea respectării legii și justiția penală, politica externă, securitatea și apărarea, precum și domenii mai largi de cooperare. Atunci când părțile consideră că este în interesul lor reciproc pe parcursul negocierilor, relațiile viitoare pot cuprinde și alte domenii de cooperare pe lângă cele descrise în prezenta declarație politică. Aceste relații își vor avea fundamentul în valorile și interesele pe care Uniunea și Regatul Unit le împărtășesc. Ele decurg din geografia, din istoria și din idealurile ancorate în patrimoniul lor european comun. Uniunea și Regatul Unit au înțelegerea comună că prosperitatea și securitatea sunt consolidate prin aderarea la un comerț liber și echitabil, prin apărarea drepturilor omului și a statului de drept, prin protejarea lucrătorilor, a consumatorilor și a mediului și prin unitatea împotriva amenințărilor interne sau externe la adresa drepturilor și valorilor.
4. Relațiile viitoare se vor întemeia pe un echilibru între drepturi și obligații, ținând seama de principiile fiecărei părți. Acest echilibru trebuie să asigure autonomia procesului decizional al Uniunii și să fie coerent cu principiile Uniunii, în special în ceea ce privește integritatea pieței unice și a uniunii vamale și indivizibilitatea celor patru libertăți. De asemenea, trebuie să asigure suveranitatea Regatului Unit și protejarea pieței sale interne, respectând în același timp rezultatul referendumului din 2016, inclusiv cu privire la dezvoltarea politicii sale comerciale independente și sfârșitul liberei circulații a persoanelor între Uniune și Regatul Unit.
5. Perioada apartenenței Regatului Unit la Uniune a condus la un nivel ridicat de integrare a economiilor Uniunii și Regatului Unit și la o întrepătrundere a trecutului și viitorului persoanelor și a priorităților din Uniune și din Regatul Unit. Relațiile viitoare vor trebui, inevitabil, să țină seama de acest context unic. Cu toate că relațiile viitoare nu pot garanta aceleași drepturi sau obligații ca cele care decurg din apartenența la Uniune, părțile au convenit că acestea ar trebui abordate cu un nivel ridicat de ambiție în ceea ce privește sfera și gradul de aprofundare al acestora și recunosc că de-a lungul timpului abordarea ar putea evolua. Întâi de toate, relațiile ar trebui să fie în interesul cetățenilor Uniunii și ai Regatului Unit, în prezent și în viitor.

PARTEA I: DISPOZIȚII INIȚIALE

I. Baza cooperării

A. Valori și drepturi fundamentale

6. Părțile convin că viitoarele relații ar trebui să se bazeze pe valori comune, precum respectarea și garantarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a principiilor democratice, a statului de drept și sprijinirea neproliferării. Părțile convin că aceste valori reprezintă o condiție preliminară esențială pentru cooperarea prevăzută în acest cadru. Părțile își reafirmă, de asemenea, angajamentul în direcția promovării multilateralismului eficient.
7. Relațiile viitoare ar trebui să includă angajamentul continuu al Regatului Unit de respectare a cadrului Convenției europene a drepturilor omului (CEDO), în timp ce Uniunea și statele membre își vor menține obligațiile în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care reafirmă drepturile care decurg în special din CEDO.

- B. *Protecția datelor*
8. Având în vedere importanța fluxurilor și a schimburilor de date în cadrul viitoarelor relații, părțile se angajează să asigure un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal pentru a facilita astfel de schimburi între ele.
 9. Normele Uniunii privind protecția datelor prevăd un cadru care permite Comisiei Europene să recunoască standardele de protecție a datelor ale unei țări terțe ca oferind un nivel adecvat de protecție, facilitând astfel transferurile de date cu caracter personal către țara terță respectivă. Pe baza acestui cadru, Comisia Europeană va lansa procesul de evaluare în privința Regatului Unit cât mai curând cu putință după retragerea Regatului Unit, făcând eforturi în vederea adoptării unor decizii până la sfârșitul lui 2020, dacă sunt îndeplinite condițiile aplicabile. Având în vedere că Regatul Unit își va stabili propriul regim de transfer internațional, Regatul Unit va lua măsuri, în același interval de timp, pentru a asigura facilitarea comparabilă a transferurilor de date cu caracter personal către Uniune, dacă sunt îndeplinite condițiile aplicabile. Viitoarele relații nu vor afecta autonomia părților asupra normelor proprii de protecție a datelor cu caracter personal.
 10. În acest context, părțile ar trebui să instituie, de asemenea, modalități pentru o cooperare adecvată între autoritățile de reglementare.

II. Domenii de interes partajat

A. *Participarea la programele Uniunii*

11. Ținând seama de amploarea și aprofundarea preconizate ale viitoarelor relații și de legătura strânsă dintre cetățenii lor, părțile vor stabili principii, termeni și condiții generale privind participarea Regatului Unit la programele Uniunii, sub rezerva condițiilor stabilite în instrumentele corespunzătoare ale Uniunii, în domeniul precum știința și inovarea, tineretul, cultura și educația, dezvoltarea teritoriilor de peste mări și acțiunea externă, capacitățile de apărare, protecția civilă și spațiul. Acestea ar trebui să includă o contribuție financiară echitabilă și adecvată, dispoziții care să permită o bună gestiune financiară de ambele părți, tratamentul echitabil al participanților și o gestionare și consultare corespunzătoare naturii cooperării dintre părți.
12. De asemenea, părțile vor analiza posibilitatea participării Regatului Unit la consorțiile pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC), sub rezerva condițiilor instrumentelor juridice ale Uniunii și a statutelor individuale ale ERIC și ținând seama de nivelul de participare a Regatului Unit la programele Uniunii în domeniile științei și inovării.
13. Părțile reamintesc angajamentul lor comun de a transpune în realitate un viitor program PEACE PLUS pentru sprijinirea activităților privind reconcilierea și un viitor comun în Irlanda de Nord, cu menținerea cotelor actuale de finanțare pentru programul viitor.

B. *Dialoguri*

14. Părțile ar trebui să participe la dialoguri și schimburi în domenii de interes partajat, în vederea identificării oportunităților de cooperare, de schimb de bune practici și de cunoștințe de specialitate și să acționeze împreună, inclusiv în domenii precum cultura, educația, știința și inovarea. În aceste domenii, părțile recunosc importanța mobilității și a deplasării temporare de obiecte și echipamente în facilitarea cooperării. Părțile vor analiza, de asemenea, modalitățile curente de cooperare între grupuri din domeniul culturii și educației.
15. În plus, părțile iau act de intenția Regatului Unit de a analiza opțiunile unor viitoare relații cu Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI).

PARTEA A II-A: PARTENERIATUL ECONOMIC

I. **Obiective și principii**

16. Părțile recunosc importanța deosebită a relațiilor lor comerciale și de investiții, acestea reflectând peste 45 de ani de integrare economică cât timp Regatul Unit a fost stat membru al Uniunii, dimensiunile celor două economii și proximitatea lor geografică, care au creat lanțuri de aprovizionare complexe și integrate.
17. În acest context, părțile convin să dezvolte un parteneriat economic ambițios, amplu și echilibrat. Acest parteneriat va fi cuprinzător, incluzând o zonă de liber schimb și o cooperare sectorială mai amplă, atunci când este în interesul reciproc al ambelor părți. Va fi sprijinit de dispoziții care să asigure condiții echitabile pentru o concurență deschisă și loială, astfel cum figurează în secțiunea XIV a acestei părți. Ar trebui să faciliteze comerțul și investițiile între părți în măsura posibilului, respectând totodată integritatea pieței unice a Uniunii și uniunea vamală, precum și piața internă a Regatului Unit și recunoscând dezvoltarea unei politici comerciale independente a Regatului Unit dincolo de acest parteneriat economic.

18. Părțile își vor păstra autonomia și capacitatea de a reglementa activitatea economică în funcție de nivelurile de protecție pe care fiecare le consideră adecvate pentru a realiza obiective legitime de politică publică, precum sănătatea publică, sănătatea și bunăstarea animalelor, serviciile sociale, învățământul public, siguranța, mediul, inclusiv schimbările climatice, moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, protecția datelor și a vieții private, precum și promovarea și protejarea diversității culturale. Parteneriatul economic va recunoaște că dezvoltarea durabilă reprezintă obiectivul primordial al părților. Parteneriatul economic va prevedea, de asemenea, excepții generale adecvate, inclusiv în privința securității.
19. Părțile amintesc hotărârea lor de a înlocui soluția de protecție pentru Irlanda de Nord cu un acord ulterior care să stabilească un regim alternativ menit să ofere asigurarea permanentă că nu va exista o frontieră strict controlată pe insula Irlanda.

II. Mărfuri

A. Obiective și principii

20. Părțile preconizează că relațiile comerciale privind mărfurile vor fi cât mai strânse cu putință, în vederea facilitării unor schimburi comerciale legitime și realizate cu ușurință.
21. Aceste înțelegeri vor ține seama de faptul că, în urma retragerii Regatului Unit din Uniune, părțile vor constitui piețe separate și vor avea ordini juridice distincte. Circulația transfrontalieră a mărfurilor poate prezenta riscuri la adresa integrității și a bunei funcționări a acestor piețe, care sunt gestionate prin intermediul unor proceduri și controale vamale.
22. Cu toate acestea, în vederea facilitării circulației transfrontaliere a mărfurilor, părțile preconizează acorduri cuprinzătoare care vor crea o zonă de liber schimb, care combină cooperarea strânsă în materie vamală și de reglementare, sprijinită de dispoziții care să asigure condiții echitabile pentru o concurență deschisă și loială.

B. Tarife

23. Parteneriatul economic ar trebui să asigure că nu există tarife, impozite, taxe sau restricții cantitative în niciun sector, alături de un regim vamal ambițios care, în concordanță cu obiectivele și principiile părților, indicate mai sus, consolidează și îmbunătățesc teritoriul vamal unic prevăzut în Acordul de retragere, care elimină necesitatea controalelor privind regulile de origine.

C. Aspecte de reglementare

24. Păstrându-și autonomia de reglementare, părțile vor stabili totodată dispoziții de promovare a unor abordări de reglementare transparente, eficiente, care promovează evitarea barierelor inutile în calea comerțului cu mărfuri și sunt compatibile în cea mai mare măsură posibilă. Normele privind barierele tehnice în calea comerțului (TBT) și măsurile sanitare și fitosanitare (SPS) ar trebui să se bazeze pe acordurile OMC aferente și să meargă dincolo de acestea. În mod special, normele BTC ar trebui să stabilească principii comune în domenii precum standardizarea, reglementările tehnice, evaluarea conformității, acreditarea, supravegherea pieței, metrologia și etichetarea. Părțile ar trebui să se considere reciproc drept entități individuale în privința măsurilor SPS, inclusiv în scopuri de certificare, și să recunoască regionalizarea pe baza informațiilor epidemiologice adecvate furnizate de partea exportatoare. Părțile vor analiza, de asemenea, posibilitatea cooperării autorităților britanice cu agențiile Uniunii precum Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA), Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) și Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (EASA).
25. În acest context, Regatul Unit va lua în considerare alinierea la normele Uniunii în domeniile relevante.

D. Chestiuni vamale

26. Părțile vor institui un regim vamal ambițios în scopul îndeplinirii obiectivelor lor generale. Astfel, părțile preconizează că vor fi utilizate toate regimurile și tehnologiile de facilitare disponibile, cu respectarea deplină a ordinilor lor juridice și asigurând că autoritățile vamale au capacitatea de a proteja interesele financiare respective ale părților și de a asigura respectarea politicilor publice. În acest scop, acestea intenționează să ia în considerare recunoașterea reciprocă a programelor pentru comerțanții de încredere, cooperarea administrativă în chestiuni vamale și asistența reciprocă, inclusiv pentru recuperarea creanțelor legate de taxe și impozite și prin intermediul schimbului de informații pentru combaterea fraudei vamale și a altor activități ilegale.
27. Astfel de regimuri și de tehnologii de facilitare vor fi luate în considerare de asemenea la stabilirea unor regimuri alternative care să ofere asigurarea permanentă că nu va exista o frontieră strict controlată pe insula Irlanda.

- E. *Implicațiile pentru verificări și controale*
28. Părțile preconizează că amploarea angajamentelor Regatului Unit în privința cooperării vamale și de reglementare, inclusiv în privința alinierii normelor, va fi luată în calcul la aplicarea verificărilor și controalelor aferente, aceasta fiind considerată un factor de reducere a riscurilor. Acest fapt, combinat cu utilizarea tuturor regimurilor de facilitare disponibile, descrise mai sus, poate conduce la o gamă largă de rezultate diferite în privința proceselor administrative, precum și a verificărilor și controalelor și în acest context își exprimă dorința de a da dovadă de un grad cât mai mare de ambiție, respectând totodată integritatea piețelor și ordinilor juridice ale fiecăreia.

III. Servicii și investiții

A. *Obiective și principii*

29. Părțile ar trebui să încheie înțelegeri ambițioase, cuprinzătoare și echilibrate privind comerțul cu servicii și investițiile în sectorul serviciilor și în alte sectoare decât cel al serviciilor, cu respectarea dreptului de reglementare al fiecărei părți. Părțile ar trebui să aibă drept obiectiv să ajungă la un nivel de liberalizare a comerțului cu servicii cu mult peste angajamentele asumate în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) și să se bazeze pe recente acorduri de liber schimb (ALS) ale Uniunii.
30. În concordanță cu articolul V din Acordul General privind Comerțul cu Servicii, părțile ar trebui să urmărească o acoperire sectorială substanțială, care să cuprindă toate modalitățile de furnizare și să asigure absența aproape a oricărui tip de discriminare în sectoarele vizate, prevăzându-se după caz excepții și limitări. Astfel, înțelegerile ar trebui să cuprindă sectoare precum serviciile profesionale și de afaceri, serviciile de telecomunicații, serviciile de curierat și poștale, serviciile de distribuție, serviciile de mediu, serviciile financiare, serviciile de transport și alte servicii de interes reciproc.

B. *Accesul pe piață și nediscriminarea*

31. Înțelegerile ar trebui să includă dispoziții privind accesul pe piață și tratamentul național în temeiul normelor statului-gază pentru prestatorii de servicii și investitorii părților, precum și să abordeze cerințele de performanță impuse investitorilor. Aceasta ar asigura că prestatorii de servicii și investitorii părților sunt tratați în mod nediscriminatoriu, inclusiv în ceea ce privește stabilirea.
32. Înțelegerile ar trebui să prevadă intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice în scopuri profesionale în domenii definite.

C. *Aspecte de reglementare*

33. Păstrându-se autonomia de reglementare, înțelegerile ar trebui să cuprindă dispoziții de promovare a abordărilor de reglementare care să fie transparente, eficiente, compatibile în măsura posibilului și să promoveze evitarea cerințelor de reglementare inutile.
34. În acest context, părțile ar trebui să convină asupra unor norme de reglementare internă. Acestea ar trebui să includă dispoziții orizontale, precum dispozițiile privind procedurile de acordare a licențelor și dispoziții de reglementare specifice în sectoare de interes reciproc cum ar fi serviciile de telecomunicații, serviciile financiare, serviciile de livrare și serviciile de transport maritim internațional. De asemenea, ar trebui să existe dispoziții privind elaborarea și adoptarea de reglementări interne care reflectă bunele practici în materie de reglementare.
35. În acest context, părțile ar trebui să instituie un cadru de cooperare voluntară în materie de reglementare în domenii de interes reciproc, inclusiv schimbul de informații și de bune practici.
36. De asemenea, părțile ar trebui să instituie înțelegeri adecvate cu privire la calificările profesionale care sunt necesare pentru accesul la profesii reglementate, atunci când este în interesul reciproc al părților.

IV. Servicii financiare

37. Părțile își iau angajamentul să mențină stabilitatea financiară, integritatea pieței, protecția investitorilor și a consumatorilor și concurența loială, respectând totodată autonomia decizională și de reglementare a părților și capacitatea lor de a lua decizii de echivalare în interes propriu. Aceasta nu aduce atingere capacității părților de a adopta sau menține măsuri atunci când este necesar din motive prudențiale. Părțile convin să coopereze îndeaproape în privința chestiunilor de reglementare și de supraveghere în cadrul unor organisme internaționale.

38. Luând act de faptul că ambele părți vor institui cadre de echivalare care să le permită să declare regimurile de reglementare și de supraveghere ale unei țări terțe echivalente în scopuri relevante, fiecare parte ar trebui să înceapă evaluarea echivalării în privința celeilalte părți în temeiul acestor cadre cât mai curând cu putință după retragerea Regatului Unit din Uniune, urmărind să finalizeze aceste evaluări înainte de sfârșitul lunii iunie 2020. Părțile vor monitoriza propriile cadre de echivalare.
39. Părțile convin că o cooperare strânsă și structurată în privința chestiunilor de reglementare și de supraveghere este în interesul lor reciproc. Cooperarea ar trebui să se întemeieze pe parteneriatul economic și să se bazeze pe principiile autonomiei, transparenței și stabilității în materie de reglementare. Aceasta trebuie să prevadă transparența și consultarea adecvată în procesul de adoptare, suspendare și retragere a deciziilor de echivalare, schimbul de informații și consultarea în privința inițiativelor de reglementare și a altor chestiuni de interes reciproc, atât la nivel politic, cât și la nivel tehnic.

V. Domeniul digital

40. În contextul creșterii digitalizării comerțului care cuprinde atât serviciile, cât și bunurile, părțile ar trebui să stabilească dispoziții pentru a facilita comerțul electronic, a aborda barierele nejustificate în calea comerțului prin mijloace electronice și a asigura un mediu online deschis, securizat și de încredere pentru întreprinderi și consumatori, cum ar fi cu privire la serviciile electronice de încredere și de autentificare sau cu privire la neimpunerea unei autorizații prealabile numai pe motiv că serviciul este furnizat prin mijloace electronice. Aceste dispoziții ar trebui, de asemenea, să faciliteze fluxurile transfrontaliere de date și să abordeze cerințe nejustificate în materie de localizare a datelor, luându-se act de faptul că această facilitare nu va afecta normele părților în materie de protecție a datelor cu caracter personal.
41. Părțile ar trebui să prevadă, prin intermediul unor dispoziții sectoriale în domeniul serviciilor de telecomunicații, accesul echitabil și egal al rețelelor și serviciilor publice de telecomunicații la furnizorii de servicii ai celeilalte părți și să abordeze practicile anticoncurențiale.
42. Părțile ar trebui să colaboreze prin intermediul forurilor multilaterale și multipartite și să instituie un dialog pentru schimbul de informații, de experiență și de bune practici legate de tehnologiile emergente.

VI. Circulația capitalurilor și plăți

43. Părțile ar trebui să includă dispoziții pentru a permite libera circulație a capitalurilor și plățile legate de tranzacții liberalizate în temeiul parteneriatului economic, sub rezerva unor excepții relevante.

VII. Proprietatea intelectuală

44. Părțile ar trebui să prevadă protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru a stimula inovarea, creativitatea și activitatea economică, depășind standardele Acordului OMC privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală și convențiile Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale acolo unde este relevant.
45. Acest lucru ar trebui să mențină actualele niveluri ridicate de protecție ale părților, printre altele în ceea ce privește protecția anumitor drepturi în temeiul normelor privind drepturile de autor, cum ar fi dreptul *sui generis* privind bazele de date și dreptul de suită al artiștilor. Luând act de faptul că protecția acordată indicațiilor geografice existente în Acordul de retragere, părțile ar trebui să urmărească să instituie modalități de a oferi o protecție adecvată pentru indicațiile lor geografice.
46. Părțile ar trebui să-și păstreze libertatea de a institui propriile regimuri de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală.
47. Părțile ar trebui să stabilească un mecanism de cooperare și schimb de informații privind aspectele de proprietate intelectuală de interes reciproc, cum ar fi abordări și procese corespunzătoare privind mărcile, desenele sau modelele și brevetele.

VIII. Achizițiile publice

48. Luând act de intenția Regatului Unit de a adera la Acordul OMC privind achizițiile publice (GPA), părțile ar trebui să prevadă oportunități reciproce pe piețele corespunzătoare de achiziții publice ale părților care depășesc angajamentele acestora în temeiul GPA în domeniul de interes reciproc, fără a aduce atingere normelor lor interne pentru protecția intereselor esențiale în materie de securitate ale acestora.

49. Părțile ar trebui, de asemenea, să se angajeze în privința unor standarde bazate pe cele ale GPA, care să asigure transparența oportunităților de piață, a normelor, procedurilor și practicilor în materie de achiziții publice. Pe baza acestor standarde, părțile ar trebui să abordeze riscul comportamentului arbitrar la atribuirea contractelor și să pună la dispoziție căi de atac și proceduri de revizuire, inclusiv în fața autorităților judiciare.

IX. Mobilitate

50. Luând act de faptul că Regatul Unit a decis că principiul liberei circulații a persoanelor între Uniune și Regatul Unit nu se va mai aplica, părțile ar trebui să stabilească modalități în materie de mobilitate, după cum figurează mai jos.
51. Modalitățile în materie de mobilitate se vor baza pe nediscriminarea între statele membre ale Uniunii și reciprocitatea deplină.
52. În acest context, părțile urmăresc să prevadă, prin intermediul normelor lor de drept intern, călătorii fără viză pentru vizite pe termen scurt.
53. Părțile convin să ia în considerare condiții pentru intrarea și șederea în scopuri cum ar fi cercetarea, studiul, formarea și schimburile de tineret.
54. Părțile convin, de asemenea, să ia în considerare abordarea coordonării în materie de securitate socială în vederea viitoarei circulații a persoanelor.
55. În acord cu propriile legi aplicabile, părțile vor analiza posibilitatea de a facilita trecerea frontierelor lor respective pentru călătorii în scopuri legitime.
56. Orice dispoziție nu va aduce atingere modalităților zonei comune de călătorie, astfel cum se aplică între Regatul Unit și Irlanda.
57. Pentru a sprijini mobilitatea, părțile își confirmă angajamentul față de aplicarea efectivă a instrumentelor internaționale existente în materia dreptului familiei la care sunt părți. Uniunea ia act de intenția Regatului Unit de a adera la Convenția de la Haga din 2007 privind obligația de întreținere în temeiul căreia are în prezent obligații prin statutul de membru al Uniunii.
58. Părțile vor analiza opțiuni pentru cooperarea judiciară în materie matrimonială, în materia răspunderii părintești și în alte materii înrudite.
59. Aceste modalități ar veni în completarea angajamentelor privind intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice în scopuri profesionale în domenii definite astfel cum se menționează în secțiunea III a prezentei părți. Angajamentele respective nu ar trebui să fie anulate de dreptul fiecărei părți de a aplica legile, reglementările și cerințele lor respective privind intrarea, șederea și desfășurarea de activități profesionale.

X. Transport

A. Aviație

60. Părțile ar trebui să asigure conectivitatea aeriană pentru călători și mărfuri printr-un acord cuprinzător privind transportul aerian (CATA). CATA ar trebui să includă accesul pe piață și investițiile, siguranța și securitatea aviației, managementul traficului aerian și dispoziții pentru a asigura o concurență deschisă și echitabilă, inclusiv cerințe și standarde sociale adecvate și relevante în materie de protecție a consumatorilor.
61. Părțile ar trebui să instituie noi modalități pentru a permite cooperarea în vederea unor standarde ridicate de siguranță și securitate a aviației, inclusiv printr-o strânsă cooperare între AESA și Autoritatea Aeronautică Civilă (CAA) a Regatului Unit.

B. Transportul rutier

62. Părțile ar trebui să asigure un acces comparabil pe piață pentru transportatorii rutieri de mărfuri și călători, susținut de cerințe și standarde sociale adecvate și relevante în materie de protecție a consumatorilor pentru transportul rutier internațional și obligații care derivă din acorduri internaționale în domeniul transportului rutier la care atât Regatul Unit, cât și Uniunea și/sau statele sale membre sunt părți semnatare, în special privind condiții pentru exercitarea ocupației de transportator rutier, anumite condiții de angajare în transportul rutier internațional, norme rutiere, transportul rutier de călători și transportul rutier de mărfuri periculoase. În plus, părțile ar trebui să ia în considerare modalități complementare pentru a aborda călătoriile conducătorilor auto privați.

C. *Transportul feroviar*

63. Părțile convin asupra faptului că ar trebui instituite înțelegeri bilaterale, după caz, pentru serviciile feroviare transfrontaliere, inclusiv pentru a facilita continuarea funcționării și operării fără sincope a serviciilor feroviare, cum ar fi Enterprise Line Belfast-Dublin și serviciile prin tunelul de sub Canalul Mânecii.

D. *Transportul maritim*

64. Părțile iau act de faptul că conectivitatea călătorilor și a mărfurilor în sectorul transportului maritim va fi susținută de cadrul juridic internațional. Părțile ar trebui, de asemenea, să instituie modalități adecvate privind accesul pe piață pentru serviciile de transport maritim internațional.
65. Viitoarele relații ar trebui să faciliteze cooperarea privind siguranța și securitatea maritimă, inclusiv schimbul de informații dintre Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA) și Agenția pentru navigație maritimă și pază de coastă (*Maritime and Coastguard Agency – MCA*) a Regatului Unit, în acord cu statutul Regatului Unit de țară terță.

XI. Energie

A. *Electricitate și gaze*

66. Părțile ar trebui să coopereze pentru a sprijini aprovizionarea cu electricitate și gaze eficiente din punctul de vedere al costurilor, curate și securizate, pe baza unor piețe concurențiale și a accesului nediscriminatoriu la rețele.
67. Părțile ar trebui să stabilească un cadru pentru a facilita cooperarea tehnică dintre operatorii rețelelor de electricitate și gaze și organizații cum ar fi Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de electricitate și gaze naturale, în planificarea și utilizarea infrastructurii energetice care conectează sistemele lor. Cadrul ar trebui, de asemenea, să includă mecanisme pentru a asigura cât mai mult posibil siguranța alimentării cu energie (furnizării de gaze) și un comerț eficient între capacitățile de interconexiune în intervale de timp diferite.

B. *Domeniul nuclear civil*

68. Recunoscând importanța securității nucleare și a neproliferării, viitoarele relații ar trebui să includă un acord de cooperare nucleară de anvergură între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) și Regatul Unit privind utilizările în scop pașnic ale energiei nucleare, susținut de angajamente față de standardele existente ridicate de securitate nucleară ale acestora. Acordul ar trebui să permită cooperarea dintre Euratom și Regatul Unit și autoritățile sale naționale. Aceasta ar trebui să includă schimbul de informații în domenii de interes reciproc, cum ar fi garanțiile, siguranța și cooperarea cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA). Acordul ar trebui să faciliteze comerțul cu materiale și echipamente nucleare și să prevadă participarea Regatului Unit ca țară terță la sistemele Uniunii pentru monitorizarea și schimbul de informații privind nivelurile de radioactivitate în mediu, și anume Sistemul de schimb de informații în caz de urgență radiologică al Comunității Europene și Platforma europeană de schimb de date radiologice.
69. Părțile iau act de intenția Regatului Unit de a fi asociat la programele de cercetare și formare Euratom, astfel cum se prevede în partea I secțiunea II.
70. Părțile iau act de faptul că Agenția de Aprovizionare a Euratom intenționează să reevalueze în timp util autorizațiile și aprobările de contracte pentru furnizarea de materiale nucleare între întreprinderile din Uniune și din Regatul Unit pe care le-a cosemnat.
71. Părțile vor coopera, de asemenea, prin intermediul schimbului de informații privind furnizarea de radioizotopi medicali.

C. *Stabilirea prețului carbonului*

72. Părțile ar trebui să ia în considerare cooperarea privind stabilirea prețului carbonului prin crearea unei legături între un sistem național al Regatului Unit de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și sistemul Uniunii de comercializare a certificatelor de emisii.

XII. Posibilitățile de pescuit

73. Părțile ar trebui să coopereze la nivel bilateral și internațional pentru a asigura un pescuit la niveluri sustenabile, a promova conservarea resurselor și a încuraja un mediu marin curat, sănătos și productiv, luând act de faptul că Regatul Unit va fi un stat costier independent.
74. Menținând autonomia de reglementare, părțile ar trebui să coopereze cu privire la elaborarea unor măsuri pentru conservarea, gestionarea rațională și reglementarea pescuitului, într-un mod nediscriminatoriu. Acestea vor coopera îndeaproape cu alte state costiere și în cadrul forurilor internaționale, inclusiv pentru gestionarea stocurilor comune.

75. În contextul parteneriatului economic general, părțile ar trebui să instituie un nou acord în domeniul pescuitului, printre altele cu privire la accesul la ape și alocările din cote.
76. Părțile vor face eforturi susținute pentru a încheia și a ratifica noul lor acord în domeniul pescuitului până la 1 iulie 2020 astfel încât acesta să fie instituit la timp spre a fi utilizat pentru stabilirea posibilităților de pescuit pentru primul an după perioada de tranziție.

XIII. Cooperarea la nivel mondial

77. Părțile recunosc importanța cooperării la nivel mondial pentru a aborda chestiuni ce țin de interesul economic, de mediu și social partajat. Ca atare, menținându-și autonomia decizională, părțile ar trebui să coopereze în cadrul forurilor internaționale, cum ar fi G7 și G20, atunci când este în interesul lor reciproc, inclusiv în următoarele domenii:
 - (a) schimbările climatice;
 - (b) dezvoltarea durabilă;
 - (c) poluarea transfrontalieră;
 - (d) sănătatea publică și protecția consumatorilor;
 - (e) stabilitatea financiară și
 - (f) combaterea protecționismului comercial.
78. Viitoarele relații ar trebui să reafirme angajamentele părților față de acordurile internaționale pentru combaterea schimbărilor climatice, inclusiv cele care pun în aplicare Convențiile-cadru ale Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, cum ar fi Acordul de la Paris.

XIV. Condiții echitabile pentru o concurență deschisă și loială

79. Viitoarele relații trebuie să asigure o concurență deschisă și loială. Dispozițiile pentru a asigura acest lucru ar trebui să includă ajutoarele de stat, concurența, standardele sociale și de ocupare a forței de muncă, standardele de mediu, schimbările climatice și chestiunile fiscale relevante, pe baza modalităților de asigurare a unor condiții echitabile prevăzute în Acordul de retragere și proporțional cu relațiile economice generale. Părțile ar trebui să ia în considerare natura precisă a angajamentelor în domenii relevante, având în vedere sfera și gradul de aprofundare al viitoarelor relații. Aceste angajamente ar trebui să combine standarde ale Uniunii și internaționale adecvate și relevante, mecanisme adecvate pentru a asigura o punere în aplicare eficace la nivel intern, asigurarea respectării și soluționarea litigiilor în cadrul viitoarelor relații.

PARTEA A III-A: PARTENERIATUL ÎN MATERIE DE SECURITATE

I. Obiective și principii

80. În vederea securității Europei și a siguranței cetățenilor lor respectivi, părțile ar trebui să instituie un parteneriat în materie de securitate amplu, cuprinzător și echilibrat. Acest parteneriat va lua în considerare proximitatea geografică și amenințările în evoluție, inclusiv criminalitatea internațională gravă, terorismul, atacurile cibernetice, campaniile de dezinformare, amenințările hibride, erodarea ordinii internaționale bazate pe norme și reapariția amenințărilor la nivel de state. Parteneriatul va respecta suveranitatea Regatului Unit și autonomia Uniunii.
81. Părțile vor promova securitatea globală, prosperitatea și multilateralismul eficient, susținute de principiile, valorile și interesele lor partajate. Parteneriatul în materie de securitate ar trebui să includă cooperarea autorităților de aplicare a legii și cooperarea judiciară în materie penală, politica externă, securitatea și apărarea, precum și cooperarea tematică în domenii de interes comun.

II. Cooperarea autorităților de aplicare a legii și cooperarea judiciară în materie penală

82. Viitoarele relații vor prevedea o cooperare a autorităților de aplicare a legii și o cooperare judiciară în materie penală cuprinzătoare, strânse, echilibrate și reciproce, în vederea furnizării de capacități operaționale solide în scopul prevenirii, depistării, investigării și urmăririi penale a infracțiunilor, luând în considerare proximitatea geografică, amenințările comune și în evoluție cu care se confruntă părțile, beneficiile reciproce pentru siguranța și securitatea cetățenilor lor, precum și faptul că Regatul Unit va fi o țară terță din afara spațiului Schengen care nu prevede libera circulație a persoanelor.

83. Părțile convin că amploarea și domeniul de aplicare al viitoarelor înțelegeri ar trebui să atingă un echilibru adecvat între drepturi și obligații; cu cât parteneriatul este mai strâns și mai aprofundat, cu atât mai stricte sunt obligațiile aferente. Viitoarele relații ar trebui să reflecte angajamentele pe care Regatul Unit dorește să și le asume și care respectă integritatea ordinii juridice a Uniunii, cum ar fi cu privire la alinierea normelor și a mecanismelor de soluționare a litigiilor și la asigurarea respectării, inclusiv cu privire la rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în interpretarea dreptului Uniunii. Acestea ar trebui, de asemenea, să fie susținute de angajamente de lungă durată față de drepturile fundamentale ale persoanelor, inclusiv continuarea aderării la Convenția europeană a drepturilor omului și punerea în aplicare a acesteia, și față de protecția adecvată a datelor cu caracter personal, ambele reprezentând condiții prealabile esențiale pentru facilitarea cooperării preconizate de către părți, precum și față de principiul *ne bis in idem* transnațional și drepturile procedurale. Viitoarele relații ar trebui, de asemenea, să reflecte angajamentul Uniunii și al statelor sale membre față de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
84. Luând act de aceste angajamente, viitoarele relații ar trebui să cuprindă înțelegeri în trei domenii de cooperare: schimbul de date; cooperarea operațională dintre autoritățile de aplicare a legii și cooperarea judiciară în materie penală și combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului.
- A. *Schimbul de date*
85. Recunoscând faptul că un schimb de date și o analiză a datelor eficiente și rapide sunt vitale pentru aplicarea modernă a legii, părțile convin să instituie modalități care să reflecte acest lucru, pentru a răspunde amenințărilor în evoluție, a destructura terorismul și criminalitatea gravă, a facilita investigațiile și urmărirea penală și a asigura securitatea publicului.
86. Părțile ar trebui să instituie înțelegeri reciproce pentru schimburi rapide, eficiente și eficiente de date din registrul cu numele pasagerilor (PNR) și partajarea rezultatelor prelucrării unor astfel de date stocate în sistemele lor naționale respective de prelucrare a datelor PNR, precum și pentru schimburi de date ADN, date privind amprentele digitale și date privind înmatricularea vehiculelor (Prüm).
87. Părțile ar trebui să ia în considerare noi modalități adecvate pentru viitorul statut al Regatului Unit în privința schimbului de date, cum ar fi schimbul de informații privind persoanele și obiectele căutate sau dispărute și de cazier judiciar, în vederea furnizării capacităților care, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și juridic și se consideră necesar și în interesul ambelor părți, realizează apropierea legislativă de cele facilitate de mecanisme ale Uniunii relevante.
- B. *Cooperarea operațională dintre autoritățile de aplicare a legii și cooperarea judiciară în materie penală*
88. Părțile recunosc valoarea asociată facilitării cooperării operaționale dintre autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare ale Regatului Unit și cele ale statelor membre și, prin urmare, vor colabora pentru a identifica termenii pentru cooperarea Regatului Unit prin intermediul Eurojustului și al Eurojustului.
89. Părțile ar trebui să instituie modalități eficiente privind proceduri simplificate și termene care să permită Regatului Unit și statelor membre să predea persoane suspectate sau condamnate în mod eficient și cu rapiditate, cu posibilitatea renunțării la cerința dublei incriminări și posibilitatea de a stabili aplicabilitatea acestor modalități pentru propriii resortisanți și pentru infracțiunile politice.
90. Părțile ar trebui să ia în considerare noi modalități adecvate pentru viitorul statut al Regatului Unit în privința cooperării practice dintre autoritățile de aplicare a legii și dintre autoritățile judiciare în materie penală, cum ar fi echipele comune de anchetă, în vederea furnizării capacităților care, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și juridic și se consideră necesar și în interesul ambelor părți, realizează apropierea legislativă de cele facilitate de mecanisme ale Uniunii relevante.
- C. *Combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului*
91. Părțile convin să sprijine eforturile internaționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în special prin respectarea standardelor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) și prin cooperarea asociată. Părțile convin să depășească standardele GAFI în ceea ce privește transparența proprietății efective și încheierea anonimatului asociat cu utilizarea monedelor virtuale, inclusiv prin impunerea aplicării unor controale de precauție privind clientela pentru schimburile de monede virtuale și furnizorii de portofele digitale.

III. Politica externă, securitatea și apărarea

92. Părțile sprijină o cooperare ambițioasă, strânsă și de durată privind acțiunea externă pentru a proteja cetățenii de amenințările externe, inclusiv noile amenințări emergente, a preveni conflictele, a consolida pacea și securitatea internațională, inclusiv prin intermediul Organizației Națiunilor Unite și al NATO, și a aborda cauzele profunde ale provocărilor globale cum ar fi terorismul sau migrația ilegală. Acestea vor susține o ordine internațională bazată pe norme și vor proiecta valorile lor comune la nivel mondial.

93. Părțile vor promova dezvoltarea durabilă și eradicarea sărăciei. În acest sens, acestea vor sprijini în continuare punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite și Consensul european privind dezvoltarea.
94. Părțile vor contura și urmări politicile lor externe în conformitate cu interesele lor strategice și de securitate respective și cu ordinele lor juridice respective. Atunci când și acolo unde aceste interese sunt partajate, părțile ar trebui să coopereze îndeaproape la nivel bilateral și în cadrul organizațiilor internaționale. Părțile ar trebui să proiecteze o cooperare flexibilă și adaptabilă care să asigure faptul că Regatul Unit își poate combina eforturile cu Uniunea în vederea unor efecte maxime, inclusiv în momente de criză sau atunci când apar incidente grave.
95. În acest scop, viitoarele relații ar trebui să prevadă mecanisme adecvate pentru dialog, consultare, coordonare, schimb de informații și cooperare. De asemenea, acestea ar trebui să permită detașarea de experți dacă este cazul și în interesul reciproc al părților.

A. *Consultarea și cooperarea*

96. Părțile ar trebui să stabilească o consultare structurată și dialoguri tematice periodice pentru identificarea domeniilor și activităților în care cooperarea strânsă ar putea contribui la atingerea obiectivelor comune.
97. În acest sens, dialogul politic privind politica externă și de securitate comună (PESC) și politica de securitate și apărare comună (PSAC), precum și dialogurile sectoriale ar permite o consultare flexibilă între părți la diferite niveluri (ministerial, de înalți funcționari, de lucru) Înaltul Reprezentant ar putea invita, după caz, Regatul Unit la reuniuni ministeriale informale ale statelor membre ale Uniunii.
98. Părțile ar trebui să încerce să coopereze strâns în țările terțe, inclusiv în ceea ce privește securitatea, acordarea de servicii consulare și protecția consulară și proiectele de dezvoltare, precum și în organizațiile și forumurile internaționale, în special în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Aceasta le-ar permite părților, acolo unde este necesar, să își susțină reciproc pozițiile, să realizeze acțiunea externă și să gestioneze provocările globale într-o manieră coerentă, inclusiv prin declarații convenite, demersuri și poziții comune.

B. *Sanțiuni*

99. Pe lângă aplicarea de politici de sancțiuni independente bazate pe politicile lor externe respective, părțile recunosc sancțiunile ca un instrument multilateral de politică externă și beneficiile consultării și ale cooperării apropiate.
100. Consultările cu privire la sancțiuni ar trebui să includă schimbul de informații privind includerea pe liste și justificarea acestora, dezvoltarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării dispozițiilor, precum și asistența tehnică și dialogul legat de viitoarele desemnări și regimuri. Atunci când obiectivele de politică externă care susțin un regim specific de sancțiuni viitoare sunt aliniate între părți, se va desfășura un schimb intensificat de informații în etapele adecvate ale ciclului de politici ale acestui regim de sancțiuni, cu posibilitatea adoptării de sancțiuni care se consolidează reciproc.

C. *Operații și misiuni*

101. Părțile salută o cooperare strânsă în cadrul misiunilor și operațiilor Uniunii de gestionare a crizelor, atât civile, cât și militare. Prin urmare, viitoarele relații ar trebui să îi permită Regatului Unit să participe de la caz la caz la misiuni și operații PSAC printr-un acord-cadru de participare.
102. Atunci când, în urma consultării timpurii și a schimbului de informații prin intermediul dialogului politic, Regatul Unit își indică intenția de a contribui la o misiune sau operație PSAC planificată deschisă țărilor terțe, părțile ar trebui să își intensifice interacțiunile și schimbul de informații în etapele relevante ale procesului de planificare în mod proporțional cu nivelul contribuției Regatului Unit. Acest lucru i-ar permite Regatului Unit să își adapteze în mod optim contribuția și să ofere expertiză în timp util.
103. În calitate de contribuitor la o misiune sau operație PSAC specifică, Regatul Unit va participa la conferința privind generarea forțelor, la cererea de contribuții și la reuniunea comitetului contribuitorilor pentru a permite schimbul de informații despre punerea în aplicare a misiunii sau a operației. De asemenea, Regatul Unit va avea posibilitatea, în cazul operațiilor PSAC militare, să detașeze personal la comandamentul de operații desemnat proporțional cu nivelul contribuției sale.

D. *Dezvoltarea capabilităților de apărare*

104. Viitoarele relații ar trebui să beneficieze de pe urma cooperării în domeniul cercetării și al industriei dintre entitățile părților în privința unor proiecte colaborative europene specifice pentru a facilita interoperabilitatea și a promova eficacitatea comună a forțelor armate. În acest sens, în vreme ce ambele părți ar trebui să își mențină autonomia strategică și libertatea de acțiune susținute de bazele lor industriale de apărare interne robuste, părțile convin să permită în măsura posibilului în condițiile dreptului Uniunii:
- (a) colaborarea Regatului Unit la proiectele relevante existente și viitoare ale Agenției Europene de Apărare (AEA) printr-un acord administrativ;
 - (b) participarea entităților eligibile din Regatul Unit la proiecte de apărare colaborative care reunesc entități ale Uniunii sprijinite prin Fondul european de apărare (FEA) și
 - (c) colaborarea Regatului Unit la proiecte în cadrul cooperării structurate permanente (PESCO), atunci când este invitat să participe în mod excepțional de către Consiliul Uniunii Europene reunit în configurația PESCO.

E. *Schimburi de informații*

105. Părțile ar trebui să schimbe informații în mod voluntar și în timp util, după caz, în special în domeniul combaterii terorismului, al amenințărilor hibride și al amenințărilor cibernetice, și pentru a sprijini acele misiuni și operații PSAC la care Regatul Unit va contribui. În vreme ce părțile vor crea produse de informații în mod autonom, astfel de schimburi de informații ar trebui să contribuie la o înțelegere comună a mediului de securitate al Europei.
106. Relațiile viitoare ar trebui să permită schimburi de informații și de informații sensibile în timp util între organismele relevante ale Uniunii și autoritățile din Regatul Unit. Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen) și Regatul Unit ar trebui să coopereze în domeniul imagisticii spațiale.

F. *Spațiu*

107. Părțile ar trebui să ia în considerare acorduri adecvate pentru cooperarea în domeniul spațiului.

G. *Cooperarea pentru dezvoltare*

108. Părțile ar trebui să stabilească un dialog care să faciliteze strategii care se consolidează reciproc în privința programării și a realizării dezvoltării.
109. Pe baza interesului lor comun, părțile ar trebui să ia în considerare modalitatea în care Regatul Unit ar putea contribui la instrumentele și mecanismele Uniunii, inclusiv coordonarea cu delegațiile Uniunii din țările terțe.

IV. **Cooperarea tematică**

A. *Securitatea cibernetică*

110. Părțile își reafirmă angajamentul față de promovarea securității și a stabilității în spațiul cibernetic printr-o cooperare internațională sporită. Părțile convin să schimbe informații în mod voluntar, în timp util și pe bază reciprocă, inclusiv cu privire la incidente cibernetice, tehnici și originea atacatorilor, analiza amenințărilor și cele mai bune practici pentru a contribui la protejarea Regatului Unit și a Uniunii împotriva amenințărilor comune.
111. În special, Regatul Unit ar trebui să coopereze îndeaproape cu Centrul de răspuns la incidente de securitate cibernetică – Uniunea Europeană (CERT-UE) și, sub rezerva încheierii unui acord astfel cum se prevede în dreptul Uniunii, să participe la anumite activități ale grupului de cooperare instituit în temeiul Directivei Uniunii privind securitatea rețelelor și a informațiilor și ale Agenției Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor (ENISA).
112. Părțile ar trebui să coopereze pentru a promova practici globale eficiente în materie de securitate cibernetică în cadrul organismelor internaționale relevante.
113. Regatul Unit și Uniunea vor stabili un dialog în domeniul cibernetic pentru a promova cooperarea și a identifica oportunitățile de cooperare viitoare pe măsură ce apar noi amenințări, oportunități și parteneriate.

B. Protecția civilă

114. Părțile ar trebui să coopereze în domeniul protecției civile în caz de dezastre naturale sau provocate de om. Această cooperare ar fi permisă prin participarea Regatului Unit la mecanismul de protecție civilă al Uniunii în calitate de stat participant.

C. Securitatea sanitară

115. Părțile ar trebui să coopereze în chestiuni de securitate sanitară în conformitate cu acordurile existente ale Uniunii cu țările terțe. Părțile vor viza să coopereze în mod coerent în cadrul forumurilor internaționale pentru prevenirea, detectarea, pregătirea pentru și răspunsul la amenințările identificate și la cele noi la adresa securității sanitare.

D. Migrația ilegală

116. Părțile vor coopera pentru combaterea migrației ilegale, inclusiv a cauzelor și a consecințelor sale, recunoscând totodată necesitatea de protejare a celor mai vulnerabili. Această cooperare va include:

- (a) cooperarea operațională cu Europolul pentru combaterea criminalității organizate în materie de imigrație;
- (b) colaborarea cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă pentru întărirea granițelor externe ale Uniunii și
- (c) dialogul cu privire la obiectivele partajate și cooperare, inclusiv în țările terțe și în cadrul forumurilor internaționale, pentru combaterea migrației ilegale în amonte.

E. Combaterea terorismului și a extremismului violent

117. Părțile ar trebui să coopereze în materie de combatere a terorismului, de combatere a extremismului violent și a amenințărilor emergente pentru a-și impulsiona securitatea comună și interesele comune. Recunoscând avantajul reciproc al dialogului colectiv și al cooperării operaționale, parteneriatul ar trebui să sprijine:

- (a) schimbul de bune practici și de expertiză cu privire la chestiuni și teme-cheie;
- (b) cooperarea cu organismele relevante de analiză a informațiilor pentru a se asigura o partajare eficace a evaluărilor între părți, inclusiv cu privire la combaterea terorismului și
- (c) un dialog strâns cu privire la amenințările emergente și la noile capacități.

V. Informații clasificate și informații neclasificate sensibile

118. Părțile sunt de acord să încheie un acord privind securitatea informațiilor, împreună cu acorduri de punere în aplicare, care să prevadă garanții reciproce pentru gestionarea și protejarea informațiilor clasificate ale părților.
119. Dacă este cazul, părțile ar trebui să stabilească condițiile pentru protecția informațiilor neclasificate sensibile puse la dispoziție și schimbate între ele.

PARTEA A IV-A: ACORDURI INSTITUȚIONALE ȘI ALTE ACORDURI ORIZONTALE**I. Structura**

120. Relațiile viitoare ar trebui să se bazeze pe un cadru instituțional general care să acopere capitolele și acordurile conexe referitoare la domenii de cooperare specifice, recunoscând în același timp că forma juridică precisă a acestor relații viitoare va fi determinată în cadrul negocierilor formale. Dacă este cazul, părțile pot stabili acorduri de guvernare specifice în domenii individuale.
121. De asemenea, părțile pot decide că un acord ar trebui să fie situat în afara cadrului instituțional general și în acest caz ar trebui să prevadă acorduri de guvernare adecvate.
122. Părțile iau act de faptul că acordul instituțional general ar putea avea forma unui acord de asociere.
123. Părțile ar trebui să prevadă posibilitatea de revizuire a relațiilor viitoare.

II. Guvernanța

124. Pentru a se asigura funcționarea corespunzătoare a relațiilor viitoare, părțile se angajează să inițieze un dialog periodic și să instituie acorduri robuste, eficiente și eficace pentru gestionarea, supravegherea, punerea în aplicare, revizuirea și dezvoltarea acestuia în timp și pentru soluționarea disputelor și asigurarea respectării pe baza înțelegerilor prevăzute în Acordul de retragere, cu deplina respectare a ordinilor juridice proprii.

A. *Direcția strategică și dialogul*

125. Viitoarele relații ar trebui să includă dialogul între părți la nivel de summit, la nivel ministerial și tehnic, precum și la nivel parlamentar. Părțile ar trebui să încurajeze dialogul în societatea civilă.
126. În acest context, la nivel de summit și la nivel ministerial ar trebui să se supravegheze relațiile viitoare, să se asigure o direcție strategică și să se discute oportunitățile de cooperare în domeniul de interes reciproc, inclusiv cu privire la chestiuni regionale și mondiale. Aceasta ar încuraja o relație strânsă între părți, ar susține funcționarea acordurilor și ar permite evoluția parteneriatului ca răspuns la circumstanțe în schimbare sau neprevăzute.
127. De asemenea, ar trebui să existe dialoguri tematice specifice la nivel ministerial și de înalți funcționari, instituit ca parte a parteneriatelor economice și de securitate, care ar trebui să se desfășoare ori de câte ori este necesar pentru funcționarea eficientă a viitoarelor relații.
128. Părțile sprijină instituirea unui dialog între Parlamentul European și Parlamentul Regatului Unit, dacă consideră necesar, pentru ca legislaturile să își împărtășească opiniile și experiența cu privire la aspecte legate de relațiile viitoare.

B. *Gestionarea, administrarea și supravegherea*

129. Părțile ar trebui să înființeze un comitet mixt responsabil pentru gestionarea și supravegherea punerii în aplicare și a funcționării relațiilor viitoare, facilitând soluționarea disputelor astfel cum se prevede mai jos și oferind recomandări cu privire la evoluția acestora.
130. Comitetul mixt ar trebui să includă reprezentanții părților la un nivel adecvat, să își stabilească propriul regulament de procedură, să ia decizii prin acord reciproc și să se reunească de câte ori este necesar pentru a-și îndeplini sarcinile. După cum este necesar, acesta ar putea înființa subcomitete specializate care să îl asiste în realizarea sarcinilor sale.

C. *Interpretare*

131. Cu respectarea deplină a autonomiei ordinilor juridice ale părților, Uniunea și Regatul Unit vor încerca să asigure o interpretare și o aplicare coerente ale viitoarelor relații.

D. *Soluționarea litigiilor*

132. Părțile își vor întemeia înțelegerile privind soluționarea litigiilor și asigurarea respectării dispozițiilor pe cele prevăzute în Acordul de retragere. În acest scop, părțile ar trebui mai întâi să depună toate eforturile pentru a soluționa orice chestiuni privind funcționarea relațiilor viitoare prin intermediul discuțiilor și consultărilor. Dacă oricare dintre părți consideră necesar, aceasta ar trebui să poată deferi chestiunea comitetului mixt pentru o soluționare formală.
133. Dacă nu se prevede altfel, comitetul mixt poate conveni în orice moment să transmită litigiul unei comisii de arbitraj independente, și oricare dintre părți ar trebui să poată face acest lucru în cazul în care comitetul mixt nu a ajuns la o soluție satisfăcătoare pentru ambele părți într-o perioadă definită de timp. Deciziile comisiei de arbitraj independente vor fi obligatorii pentru părți.
134. În cazul în care un litigiu ridică o chestiune de interpretare a dreptului Uniunii, care ar putea fi, de asemenea, indicată de oricare dintre părți, comisia de arbitraj ar trebui să defere chestiunea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) ca unic arbitru al dreptului Uniunii pentru o hotărâre obligatorie. Comisia de arbitraj ar trebui să decidă asupra litigiului în conformitate cu hotărârea dată de CJUE. În cazul în care una dintre părți consideră că comisia de arbitraj ar fi trebuit să defere o chestiune de interpretare a dreptului Uniunii către CJUE, aceasta poate solicita comisiei să își revizuiască și să își motiveze evaluarea.
135. În cazul în care una dintre părți nu ia măsurile necesare pentru a se conforma soluționării obligatorii a unui litigiu într-o perioadă de timp rezonabilă, cealaltă parte ar fi îndreptățită să solicite o compensație financiară sau să ia măsuri proporționale și temporare, inclusiv suspendarea obligațiilor sale în cadrul relațiilor viitoare. Relațiile viitoare vor stabili, de asemenea, condițiile în care obligațiile care decurg din dispoziții ale oricăror înțelegeri dintre Uniune și Regatul Unit pot fi suspendate, inclusiv astfel cum se prevede la articolul 178 din Acordul de retragere. Fiecare parte poate deferi proporționalitatea unor astfel de măsuri comisiei de arbitraj independente.

III. Excepții și măsuri de salvagardare

136. Relațiile viitoare ar trebui să prevadă excepții adecvate cu privire la securitate; securitatea națională este responsabilitatea exclusivă a statelor membre ale Uniunii și, respectiv, a Regatului Unit.
137. Relațiile viitoare ar trebui să ia în considerare posibilitatea ca una dintre părți să activeze măsuri de salvagardare temporare care altfel ar constitui o încălcare a angajamentelor sale în cazul unor circumstanțe cu dificultăți economice, sociale sau de mediu semnificative. Aceasta ar trebui să respecte condiții stricte și să includă dreptul celeilalte părți la măsuri de reechilibrare. Proportionalitatea măsurilor luate va fi supusă unui arbitraj independent.

PARTEA A V-A: PROCESUL ULTERIOR

138. Prin stabilirea cadrului viitoarelor relații dintre Uniune și Regatul Unit, prezenta declarație confirmă, astfel cum se prevede în Acordul de retragere, că intenția clară a ambelor părți este aceea de a elabora cu bună credință înțelegeri care să pună în aplicare aceste relații și să înceapă procesul formal de negocieri cât mai curând posibil după retragerea Regatului Unit din Uniune, astfel încât acestea să poată intra în vigoare până la sfârșitul anului 2020.
139. Ambele părți afirmă că realizările, beneficiile și angajamentele procesului de pace din Irlanda de Nord vor rămâne de o importanță capitală pentru pace, stabilitate și reconciliere. Ele sunt de acord că „Acordul din Vinerea Mare”, cunoscut și sub denumirea de Acordul de la Belfast, încheiat la 10 aprilie 1998 între Guvernul Regatului Unit, Guvernul Irlandei și ceilalți participanți la negocierile multipartite (denumit în continuare „Acordul din 1998”) trebuie să fie protejat în toate elementele sale și că acest lucru se extinde și la aplicarea practică a Acordului din 1998 pe insula Irlanda și la totalitatea relațiilor stabilite în Acordul din 1998.
140. Părțile vor continua elaborarea de acorduri juridice care să pună în aplicare relațiile viitoare în două etape.

I. Înainte de retragere

141. Între aprobarea prezentei declarații și retragerea Regatului Unit din Uniune, fiecare dintre părți va efectua în lucrări pregătitoare organizaționale cu scopul de a permite începerea rapidă a negocierilor formale și înregistrarea de progrese în privința acestora.
142. În cadrul acestor lucrări ar trebui să se elaboreze un calendar propus pentru realizarea programului de lucru necesar, după identificarea domeniilor care este posibil să necesite cea mai mare considerație, cum ar fi acele elemente legate de stabilirea unor regimuri alternative care să ofere asigurarea permanentă că nu va exista o frontieră strict controlată pe insula Irlanda.
143. De asemenea, părțile vor lua în considerare cerințele logistice ale negocierilor formale.

II. După retragere

144. După ce Uniunea a luat măsurile necesare pentru începerea negocierilor formale în temeiul articolului 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), se va avea în vedere posibilitatea că părțile vor negocia în paralel înțelegerile necesare pentru a da o formă juridică relațiilor viitoare.
145. Imediat după retragerea Regatului Unit și pe baza lucrărilor lor pregătitoare, părțile vor conveni asupra unui program care să includă:
- (a) structura și formatul rundelor de negociere, inclusiv în ceea ce privește căile paralele și
 - (b) un calendar formal de runde de negociere.
146. Acest program va fi conceput pentru a transmite intențiile comune ale părților, astfel cum se prevede la punctul 138.

III. Puncte de reexaminare

147. Părțile vor convoca o conferință la nivel înalt cel puțin din șase în șase luni de la data retragerii Regatului Unit din Uniune pentru a trece în revistă progresele înregistrate și a conveni, pe cât posibil între ele, asupra unor acțiuni ulterioare.
-